

เรื่อง จากชาวนครเวียงจันทน์มาเป็นประชาชนชาวปากคลอง

รายละเอียด

เมื่อพระยาสุวรรณโลก (เถื่อน) บุตรชายพระยากำแพง(นาค)เมื่อคราวไปรับราชการอยู่กรุงเทพฯเป็นที่พระยาราชสงคราม ได้ไปราชการทัพที่เวียงจันทน์(ในคราวเจ้าอนุวงศ์เป็นกบฏ)ได้ครอบครองลาวที่สวามิภักดิ์ด้วย หนึ่งร้อยครอบครัว บ้างว่าเป็นนาเขลยศึกมาเพื่อไม่ประสงค์ให้ลาวเวียงจันทน์ได้ตั้งตัวได้อีก

พระยาสุวรรณโลก (เถื่อน) มีความชอบมากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ขึ้นมาเป็นพระยากำแพงเพชรแทนพี่ชาย คือพระยากำแพงเพชร(บัว)ที่ถึงแก่อนิจกรรมในเวลานั้นและได้ให้ชาวเวียงจันทน์ที่อพยพตามมาให้ตั้งบ้านเรือนอยู่วัดป่าหมี เหนือบ้านหลวงมนตรี ปัจจุบันเรียกเกาะยายจันทน์ หรือเกาะเวียงจันทน์ อยู่ระยะหนึ่ง (อยู่บริเวณสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกำแพงเพชรขึ้นไป)

เพื่อความเหมาะสมกลมกลืนจึงให้อพยพชาวเวียงจันทน์ทั้งหมดข้ามฟากไปอยู่ฝั่งตรงข้าม บ้านปากคลองกลางและปากคลองใต้ ในสมัยที่ สมเด็จพระพุทธเจ้าจารย์ (โต) ค้นพบวัดพระบรมธาตุ นครชุม สมเด็จพระพุทธเจ้าจารย์(โต) อาจประสงค์ให้ชาวเวียงจันทน์มาเป็นเลกวัด (ผู้ดูแลรับใช้วัด) ในราวต้นรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวเวียงจันทน์ยังรักษาประเพณี การเข้าทรงแม่ศรี การสวมกำไลข้อเท้าของหญิงสาวที่ยังไม่แต่งงาน(มาเล็กนิยม

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เมื่อราวปี ๒๔๙๐)

ชาวบ้านปากคลองมีหลายชนชาติมาอาศัยอยู่ มาก นอกจากลาวเวียงจันทร์แล้วยังมีชาวกะเหรี่ยง รวมถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ อพยพมาอยู่กันมากมาย คนที่มาอยู่บ้านปากคลองได้ ต้องเป็นคนเข้มแข็งและแกร่งจริงๆ เพราะเล่ากันว่า เมื่อจะขึ้นล่องจากปากน้ำโพ ไปเมืองตาก ต้องผ่านบ้านปากคลอง ว่าต้องหันหน้าไปมองทางฝั่งกำแพง ถ้ามองมาทางบ้านปากคลองจะเป็นไข้ป่าตายเป็นสิ่งที่คนกลัวกันมากจนลี้ภัยกันไปทั่วกำแพงปากน้ำโพ และเมืองระแหง

ปัจจุบัน ชาวปากคลองรักสงบ มีความเป็นอยู่เรียบง่ายมีวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตนเอง แม้จะอยู่ห่างจากตัวเมืองเพียงชั่วอึดใจ แต่ยังมีความเป็นอยู่แบบชนบท ที่น่าศึกษาอย่างที่สุด

คำสำคัญ : นครเวียงจันทร์, ปากคลอง

ที่มา : สันติ อภัยราช. (2549). จดหมายเหตุวัฒนธรรมกำแพงเพชร.

<http://www.sunti-apairach.com/letter/index.php?>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-04-17

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1413&code_db=610001&code_type=01